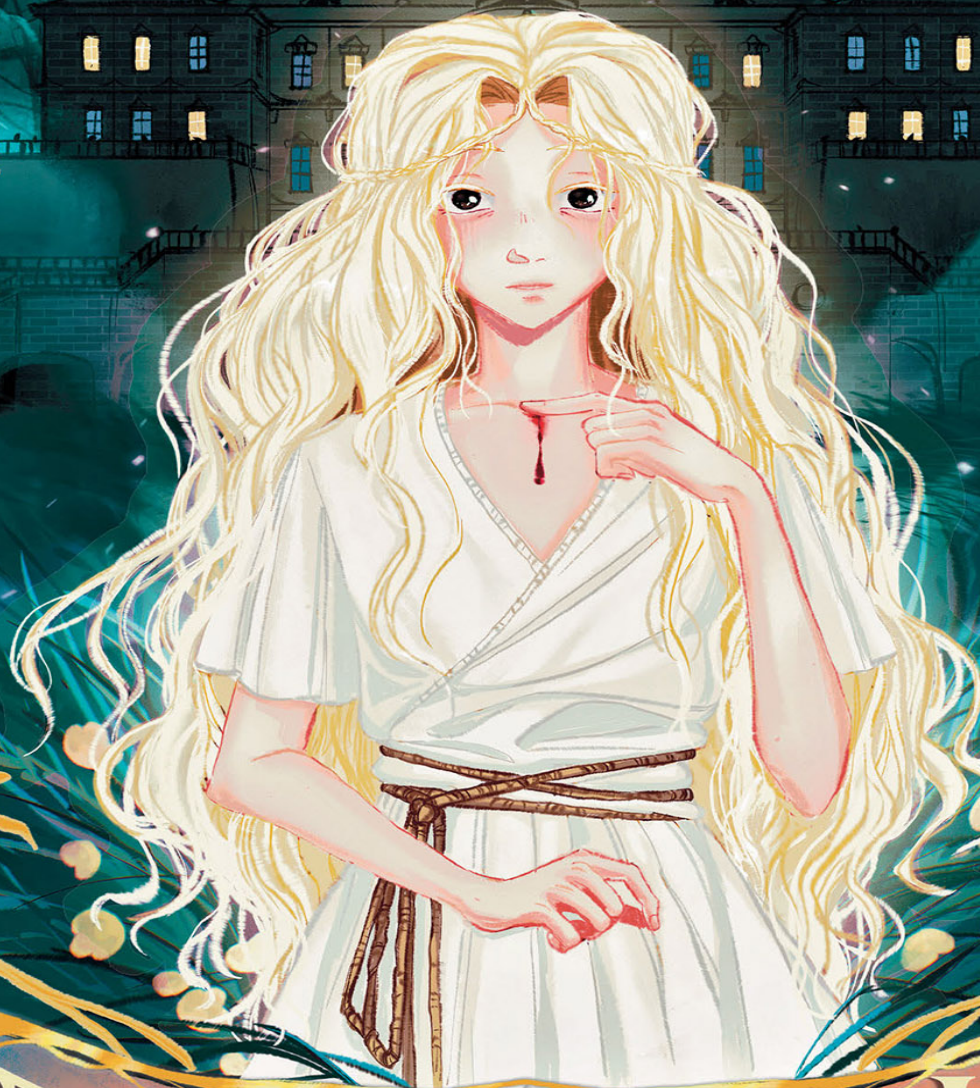

Прихисток: роман

КУПИТИ

...Поміж нічого та посеред ніде стоїть стара кам'яна фортеця. В її стінах облаштувався Прихисток - інтернат, сповнений таємниць і жахів. Відірвані від світу, місцеві живуть у власній реальності, підпорядкованій суворим правилам і ритуалам. Що ховається межі стін, торуючи собі шлях нічною темрявою? Чи існують привиди насправді? Та чи є щось, страшніше за привидів? З'ясуйте, скільки таємниць цього містичного трилеру піддадуться особисто вам!

ПРИХИСТОК

Олександра Буревій

БУРЕВІЙ Олександра
Прихисток : роман / О. Буревій. — Тернопіль : Видавництво Богдан, 2024. — 240 с.

ISBN 978-966-10-1973-6

© О. Буревій, 2023

© Т. Зуйко, обкладинка, 2024

© Видавництво Богдан, виключна ліцензія на видання, оригінал-макет, 2024

...Поміж нічого та посеред ніде стоїть стара кам'яна фортеця. В її стінах облаштувався Прихисток — інтернат, сповнений таємниць і жахів. Відірвані від світу місцеві живуть у власній реальності, підпорядкованій суворою правилами і ритуалам. Що ховається межи стін, торуючи собі шлях нічною темрявою? Чи існують привиди насправді? Та чи є щось, страшніше за привидів?

З'ясуйте, скільки таємниць цього містичного трилеру піддадуться особисто вам!

Пролог

Весна.

Знову, попри все, весна.

Краплі дощу фарбують посивіле каміння стін Прихистку в сіро-брунатні плями та женуть під стріху всіх, хто заходився було вийти погуляти після вечері, поки ще не пролунав дзвоник до сну. Діти радісно верещать, змагаючись у тому, хто перший дістанеться сходів, дверей, вітальні, та, врешті-решт, потрапить у лапи двох охоронців — Кота та Пса. Будинок повниться галасом і сміхом, лунає гучний директорський голос, та навіть йому, суворому, статному чоловікові з вагою десятків років досвіду на плечах, не спинити радості дітей, що втрапили у весняну грозу.

Вітер — ще зимний, безжальний — обіймає старезну фортецю з усіх сторін, зриває з її блідих боків шматки облущеної фарби. Підганяє мокрих дітлахів, оминає розкидані по подвір'ю іграшки та лине далі. Пірнає у темряву парку, під дерева, що надійно ховають секрети минулих поколінь.

Слабкі залишки вітру ледь продираються крізь чагарник, що оплітає широкі стовбури вже бозна-скільки років, і тануть, так і не торкнувшись сріблястої поверхні забутого ставка.

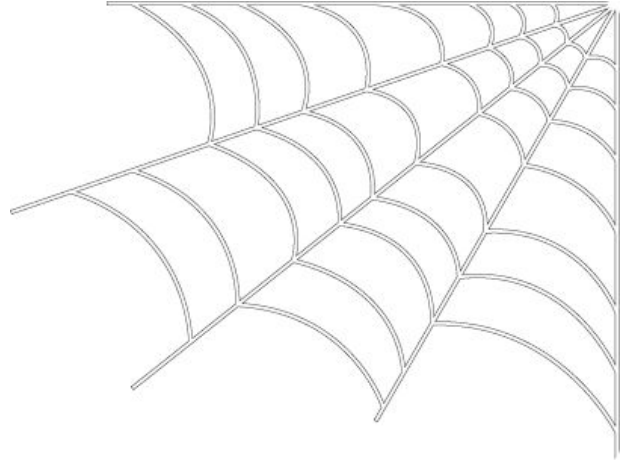
Там, у німій озимій темряві, зачаїлося зло.

Частина
перша

Розділ I

Франсуа

— Я замерзла до всирачки. Коли там уже кінець?

— А я тобі казала вдягнути клятого светра. Сто разів казала.

— Дівчата, замовкніть і носи — в книжку.

— Ненавиджу светри! Це якесь знущання, а не одяг!

— Ну, тоді мерзни мовчки, дурепо.

Гуп!

Дівчата за дальньою партою сіпнулися, коли вчитель ляснув по столу журналом. Вони підняли на нього очі — вперше за весь урок — і нарешті вмовкли. Франсуа перевів погляд з однієї на іншу: Гарнюня споглядала з викликом, а друга, з довгим хвилястим волоссям кольору шоколаду, дивно примружилася та зашарілася. Він ніяк не міг запам'ятати її нового імені. Міккі? Марі?

— Я сказав носи — в книжку, — чітко повторив Франсуа. Гарнюня зітхнула, обмінялася з подружкою промовистими поглядами та демонстративно розгорнула підручника на випадковій сторінці.

Цих дітей було так складно тримати під контролем. Сьогоднішня витівка — дрібниця порівняно з важчими днями, коли всіх дітей Прихистку захоплювала якась спільна ідея, що заважала їм не те що вчитися — їсти та спати нормально були нездатні. Франсуа вчителював тут лише два місяці, та мав відчуття, ніби вже минуло кілька років.

Діти не вірили, що поза межами інтернату існує бодай щось. Ви чули про таке? Світ за стінами фортеці для них просто не існував. А тому навіщо тобі вчити ту вигадану географію, навіщо вивчати дивних тварин, яких ніколи не бачив і не побачиш? Їх було складно втримати за партами. Цікаво, яким вони уявляють своє майбутнє? Чи хоч хтось із них узагалі думає про це?

Двері класу раптом без стуку прочинилися. В кімнату зазирнула невисока жінка з обличчям, як у дога. Вона зміряла поглядом мовчазних дітей, що нависали над підручниками, гмикнула, тоді глипнула на Франсуа і зникла. М'яко клацнула клямка. Франсуа непомітно зітхнув. Медуза, завучка. На уроках її слухалися лише маленькі, дорослі ж постійно давали їй жару. Не минало жодного заняття, аби когось не відводили до карцеру. Останнім часом жінка навіть коридорами мандрувала одразу разом із двійкою охоронців — парою велетів, схожими один на одного, немов брати. Франсуа й сам цінував лад і послух серед дітей. Та ця жінка... Війна між нею та дітьми ніколи не закінчувалася — і, мабуть, ніколи не скінчиться.

Хтось випадково скрипнув кріслом, і задні столи, скориставшись цим, негайно зашушукалися. Франсуа кашлянув. Діти зітхнули та повернулися до книжок. Його уроки теж ніколи не стануть для них улюбленими, правда ж? Та він не мав на меті бути їхнім улюбленим учителем. Він волів, аби ці діти, вийдучи в шалений зовнішній світ, змогли в ньому вижити. Діти, що заперечують саме існування того зовнішнього світу. Діти, яким байдуже, хто такі ті росіяни, чому їм так потрібна Україна та чому вони прагнуть нас убивати. Діти, які не хочуть, не можуть і не здатні вчити історію.

Дівчинка з шоколадним волоссям знову підняла голову, поглянула на нього. Скільки їй, років тринадцять? Учитель бачив такий погляд раніше. Треба буде спитати декого, як йому діяти, адже найменше волів би втрапити у вир дівочих сердечних страждань. Франсуа... Що за ім'я йому дали? Дівчинка з невідомим ім'ям прикусила губу, почервоніла і схилилася до парти.

Франсуа зітхнув: цей рік буде непростим.

Іриска

Новий ранок — нові можливості! Правда? Аж ніяк.

Новий ранок — старий будинок, старе ліжко, старий розпорядок дня. Стара гречка, парова котлета та чай. Добре, що сьогодні вихідний, тож уроків не буде і можна трохи відпочити.

Новий ранок — стара весняна вологість і затхлість, сіре світло навколо, мокра глиняна земля, що розповзається під ногами. Бліде весняне сонце на мить визирає з-за хмар, бачить сіру глину з дрібними кущиками травички, що деінде пробивається крізь бруд і сміття, та поспіхом ховається назад: ні, не сьогодні.

«Таким чином, якщо Зоряні врешті-решт не зупинять своїх експериментів, ми точно скоро усі...»

Хтось заверещав поверхом нижче. Іриска не звернула уваги, продовжуючи заповнювати зошит рівними рядками вигадливого почерку. У старому інтернаті постійно хтось верещить. Варто було би починати хвилюватися, якби раптом запанувала тиша.

«...злетимо в повітря та побачимо ту їхню науку в найгіршому її прояві. Схаменіть...»

Заверещав хтось інший, і цього разу Іриска дуже добре розчула чарівне слово: «Новачок!». Рука її завмерла над нотатками, очі засяяли. Не може бути! Невже в цей мерзенний день могло статися щось аж настільки цікаве? Похапцем дівчина розгребла всі розсипані перед нею зошити, обираючи найгарніший, і заходилася шукати свою щасливу кулькову ручку — невеличку, із золотавими блискітками по усій довжині. *«Серйозно, саме зараз? Ну ж бо, я маю бути там першою!»*

Разом із плином кожної кошовної секунди Іриску опановував відчай. А що, як Гарнюня встигне першою? Навряд чи вона щось напише в газету замість неї, але ж як вона *подивиться!* Закортіло провалитися крізь землю від самої тільки думки про те, що буде потім. Головна Змія нікому не давала спуску.

«Ну ж бо, знайдися, ти мені потрібна! Зараз!»

Ручка нарешті ліниво посунулася з-під ковдри в руки власниці. Іриска нагородила її суворим поглядом і скотилася з верхнього місця двоспального ліжка. Навпомацки відшукала на підлозі старенькі чорні шкіряні балетки, затерті, але чистенькі.

Услід за дівчинкою з ліжка з'їхали кілька зошитів, ще щось невеличке з металевим призвуком дзенькнуло об дерев'яну підлогу.

Іриска розгубилася. Повагалася ще секунду, тоді закусил губу та присіла, шукаючи невідомий предмет. Усі знають, що дивними речами у Прихистку нехтувати не можна, тож ризик не встигнути першою зі Змій прибути на місце подій був цілком виправданий. Пошуки завершилися миттєво: з підлоги на Іриску дивився малесенький кишеньковий годинничок. Круглий, сантиметрів зо два у діаметрі, з відкидною кришкою з ажурного металу, з вигляду схожого на бронзу. Він тьмяно полискував металевим боком, не видаючи жодних звуків, а Іриска сиділа навпроти нього мертвотно-бліда. Події поверхом нижче геть вилетіли з її голови. Мляво, повільно простягнула тремтливу руку й узяла годинничок, міцно затиснула його в пальцях, замружилась і прошепотіла кілька слів, яких її навчила Білява. Білява! Точно, Відьма має знати, що робити! Схопившись, Іриска кинулася з кімнати, полишивши і найгарніший зошит, і щасливу ручку просто на підлозі, на поталу долі.

Гарпія

— Заплету віночок, заплету шовковий... Так, ану не смикайся!

Тонкі пальці швидко перебирали густі чорні пасма волосся, час від часу вловлюючи їхню власницю за потилицю та змушуючи сидіти рівно.

— На щастя, на долю, на чорні брови...

Гарпія зітхнула, піднімаючи очі до неба, проте промовчала: тільки глипнула крізь встановлене на столі дзеркальце на Біляву. Та, співаючи тихим голосом, заплітала Гарпієве неслухняне волосся в акуратну косу. Білява була висока, надто худенька як на свій зріст, з золотавим хвилястим волоссям і надивовижу темними, майже чорними очима. Гарпія довго, з якоюсь невимовною ніжністю роздивлялася її у дзеркалі, а тоді м'яко всміхнулася, коли спіймала у відображенні погляд подруги. Голос Біляви розтікався кімнатою, даруючи блаженне відчуття спокою та захисту. Як їй таке вдавалося? Жодна з тих, хто намагався повторити її спів, навіть не наблизилася до цього тихого, але впевненого тембру.

— Ой пуцу віночок на биструю воду, на щастя, на долю, на милого

вроду1...

Гарпія, на мить розчулившись, розтулила вуста та ледь не вимовила те, що поклялась ніколи більше не казати. Зупинив її несамовитий лемент, що долинув із-за дверей, на друзки ламаючи всю чарівну атмосферу:

— Біляво!!!

Разом із воанням у кімнату увірвалася блакитна пляма, яка, зупинившись, виявилася власницею зелених оченят і рудого, майже рівно підстриженого каре. Блакитний светр, завеликий для худенької статури, робив її схожою на величезну повітряну кульку на тоненьких ніжках.

— Іриско, — чи то привіталась, чи то просто констатувала Гарпія холодним голосом. — Якого біса Змія робить в нашій спальні у звичайний день?

— Чекай, Гарпіє... — спинила її Білява, кладучи на плече подруги худеньку долоню й уважно глипаючи на гостю. Щось було не так. Змії, попри всі їхні лихі звички, ніколи не ризикували вриватися у кімнату Відьом. — Що сталося?

— Дарунок, — видихнула Іриска, простягаючи до Біляви руку із затиснутим у ній годинником. — Візьми... забори його, благаю! Трясця, я не хочу мати з цим нічого спільного, мені не потрібні Дарунки...

Білява накрила долоні Іриски своїми, заспокоюючи, проте не зробила жодної спроби забрати річ. Навпаки, вона стиснула руки дівчини та зазирнула їй у вічі тим темним, відьмачим поглядом, що його не знайдеш більш ні в кого в усьому Прихистку.

— Це твій Дарунок. Нічого страшного в цьому немає. Просто бережи його, — провадила вона тихо, але впевнено. — Павучиха цінує свої речі, тож не загуби. Просто... будь обережна.

Вона опустила погляд і повільно розтулила долоні дівчини, звільняючи для погляду маленьку металеву прикрасу. Гарпія мовчки спостерігала за цією виставою, скептично скрививши рота.

— Такий гарний... — пробурмотіла Білява. — Мені здається, ти їй подобаєшся, — вона обережно, навіть ніжно провела пальцями по зап'ястку Іриски, заспокоюючи. Але Змії потрібен був не спокій.

— Ні-ні-ні, будь ласочка... Трясця, чому зараз? — простогнала Іриска

у відчаї. — Нащо я їй? Якби ж вона... Я так сподівалася, що вона про мене забула!

Гарпія жорстоко посміхнулась. Здавалося, що паніка Іриски приносить їй задоволення:

— Чого б це їй тебе оминати? Чим ти, на біса, така особлива?

Щоки Іриски вмить із блідих стали червоними, і вона з викликом втупилась очима в чорнокошу Відьму:

— Тебе взагалі не питали!

— Спробуй до неї підмазатись, як ти завжди робиш. Раптом вдасться? — отруту з голосу Гарпії хоч відрами черпай.

Білява хитнула головою, стаючи між ними:

— Агов, дівчата, годі. Іриско, просто носи його з собою.

— А ти можеш дати мені щось на захист?

— Від Павучихи? Ні.

— Ну хоч щось... Хоча б щось, благаю! — Іриска скинула руки у мольбі.

— Ох... Може, не на захист, але... — піддалася Білява. — Дай подумати.

Гарпія невдоволено кривила губи, спостерігаючи за подругою. Та підійшла до своєї полицки та потягнулась до невеликої дерев'яної скриньки, захованої у кутку. Торкнулась пальцями віка, оздобленого сухим червоним листям, різної форми камінчиками та кольоровими клаптиками тканини. Віко з неприємним скрипом піддалося, і Білява витягнула маленьку річ, що складалася з трьох гілочок, змотаних між собою кольоровими нитками з маленькими вузликами на них. Дівчина повагалась, тоді піднесла предмет до вуха та заплющила очі. Іриска зачаїла подих і не зводила з неї очей. Нарешті Відьма ледь помітно кивнула та простягнула амулет дівчинці, і та з полегшенням видихнула. Вхопивши предмет, вона заворожено розглядала його, очі сяяли.

— Це на щастя, — промовила Білява. — Мабуть, це єдине, що має тобі хоч якось допомогти, якщо так сильно боїшся Павучихи...

Амулет зник у кишені Іриски, а разом розчинилися й усі залишки її поваги до всемогутніх Відьом.

— А хто її не боїться? — роздратовано пробубоніла Іриска та неприязно поглянула на старших дівчат. Від страху не лишилося

і сліду, наче амулет Біляви забрав і його теж. — Ви тільки вдаєте, що вам байдуже на неї, а всередині так само тремтите, боїтеся, що вона до вас прийде!

— Ну, звісно! — форкнула Гарпія. — Змія отримала своє і вже за мить шипить, як неочікувано! А хто тобі сказав, що вона до нас не приходила? — вона з ненавистю зиркнула на руду.

Стиснувши губи, Іриска кілька секунд витримувала її погляд, аж потім мовчки крутнулась на п'ятках і поспіхом покинула кімнату.

— Будь ласка, трясця! — гукнула навздогін Гарпія. Білява зітхнула та знову зайшла за спину подруги, повертаючись до заплітання.

— Не будь до неї така холодна, — з легким докором попросила світловолоса. — Вона ж іще маленька.

— Ти занадто добра до неї! Не набагато вона молодша від нас, — відрубала Гарпія. — Та й язик у неї дуже навіть ого-го. Вже забула, як вона цькувала нас торік?

— Гарнюня тоді нею крутила, як хотіла. Проте час іде, Іриска вже самостійно приймає рішення. От хіба Гарнюня схвалила б те, що вона прийшла до нас по захист?

— Ха, тут ти маєш рацію, — гиготнула Гарпія. — Гарнюня би влаштувала ціле шоу, якби дізналася. Але Іриска все одно Змія і слухається ту клятву Гарнюню... От якщо вона покине те прокляте кодро — тоді я готова буду переглянути свою думку. Ай!

— Вибач, любя, випадково смикнула. Все, я закінчила.

Гарпія прискіпливо розглянула у дзеркальце товсту вигадливу косу, що спускалась на її праве плече, та, задоволена, промовила зовсім іншим, набагато теплішим голосом:

— Дякую. Дуже гарно.

— Прошу. То що, гайда поглянемо, кому ще не пощастило потрапити у наш улюблений проклятий Прихисток?

Гарпія хитро посміхнулась:

— О-о, ні, дякую. Я краще почитаю трохи. А ти іди, роздивися його як слід, розповіси потім мені всі-всі бридкі подробиці! — вона вщипнула подругу за бік, посміюючись.

Білява захихотіла:

— Чому ти певна, що то хлопець? Можливо, це дівчинка? Може, навіть, нова Відьма? — вона грайливо вигнула брову.

— Ще чого! — пирхнула Гарпія. — Досить у цьому притулку і нас трьох. Додай ще одну, і тут усе просто вибухне! Йди вже.

Білява, тихенько сміючись, вийшла в коридор, нечутно причинивши за собою двері. Усмішка вмить злетіла з обличчя Гарпії, вона кілька секунд над чимось міркувала, глипаючи на двері, потім опустила погляд. Руки її тряслися.

— Тихіше, — прошепотіла сама собі та переплела пальці, стримуючи тремтіння. — Тихіше. Усе буде добре.

Мілорд

Яка вона чарівна. Не піднімає погляду від підлоги, щічки пашіють, руками мне зошита, нещадно дряпаючи саму себе в процесі. Мілордові аж у животі занило від задоволення, коли побачив червонясто-білі сліди від тих подряпин.

— Прийдеш сьогодні? — прошепотів він знову. Літо не знала, куди себе подіти від хвилювання, він бачив. А ще бачив, що вона вже знає відповідь, просто не хоче її приймати. Він підняв руку, торкнувся її попелясто-темного волосся, і дівчина сахнулася вбік, як від удару.

— Гей...

Хлопець спохмурнів.

— Хіба я зможу тебе образити? — спитав він глухо. Літо глипнула на нього, хапнула ротом повітря, тоді замружилася і підступила ближче.

— Ні, — прошепотіла ледь чутно. Мілорд всміхнувся і знову простягнув руку до її волосся, легесенько провів пальцями по русьвому пасму. Дівчина затамувала подих, так і не розплющуючи очей, потяглася щокою до тепла його руки, але Мілорд ледь-ледь відсунувся, так і не давши себе торкнутися. Вона завмерла і тихесенько зітхнула.

— Не запізнюйся, інакше знайду, чим себе розважити деінде, — суворо наказав він. Літо затріпотіла усім тілом, глипнула на нього і відвела погляд.

— Ти дивно поводишся останнім часом, — промовив Мілорд. — Тебе щось турбує?

Дівчина захитала головою з боку на бік — саме та відповідь, на яку

він розраховував. Вона ніби воліла відсунутися, але сама ж тулилася ближче. Вони стояли в маленькій комірчині просто через стіну від кімнати охорони. Крихітний простір, де з одного боку були двері, а з трьох інших — широкі полицки, заставлені засобами для прибирання, ганчірками й іншим мотлохом — все те, чого не можна було торкатися, поки не отримаєш прямої вказівки від учителів. Місце, куди заборонено зазирати. Полиці, сповнені заборонених речей. Люди, які мають заборонені почуття. Вона ж мала до нього почуття, еге ж?

— Ти мене ще любиш? — спитав Мілорд, насупившись. — Мені здалося, що ти мене уникаєш.

— Звісно, люблю, — ніяково всміхнулася Літо.

Ні, не любить. Він знав. Але йому не всралася її любов. Набагато важливіше було, що вона його хотіла — і боялася.

Деся за стіною гупнули головні двері, почувся схвильований гомін, а вже за мить хлопчачий голос заволав на весь Прихисток:

— Новачок!!!

Мілорд упізнав голос Тавра.

— Чуєш? — спитав він, озирнувшись на двері, ніби хтось просто зараз мусив до них зайти. Літо схвильовано повторила його рух. — Якщо вже Вовкулака так розхвилювався, то там щось справді цікаве. Ходімо?

Очі Літа забігали з Мілорда на двері, щойно він потягнувся до клямки — злякалася, що він просто відчинить двері й усі побачать, що вони були тут удвох. Цікаво, кого вона боїться більше, охорони чи думки загалу? Мілорд форкнув:

— Не хвилюйся.

Вони зачекали, поки за дверима стихнуть усі кроки, і тільки тоді покинули свою схованку.

Мілорд недооцінив бажання Літа — тієї ночі вона так і не прийшла до нього. Що ж, він попереджав, що тоді станеться.

Хіба ж ні?

Юрко

— Та глянь! Бліде й нещасне — типовий Зоряний! Гей, Джеку, це

з твоїх?

— Я не нещасний! — гукнув Юрко в натовп дітей, що обліпили його зусібіч. Він хотів додати, що і не блідий, але це вже було занадто. Вся ця суперечка — суцільний фарс. Діти обліпили його звідусіль, притисли до стіни біля дверей до кабінету директора. Вони гелготіли, махали руками і нескінченно штовхалися.

Ліворуч, трохи окремо, згуртувалися кілька хлопців, що мовчки вивчали його голодними очима, і це Юркові якось ну зовсім не подобалось. Трохи схожі на схиблених. Вони якісь хворі, чи як? Десь за ними починалися сходи — Юрко побачив їх, коли вони з мамою тільки зайшли до будівлі. Широкі, з темного дерева, вони бовваніли просто навпроти входу.

Праворуч же, навпаки, буяло життя та спротив: теж хлопчаки — високі, років по 13, саме вони активно штовхались, силою звільняючи місце, з якого новенького було краще видно, а через секунду змушено відступали під тумачами товаришів. Це навіть трохи було схоже на море — хвилі змінювали одна одну, розчиняючись за кілька секунд, а тоді накочуючись знову.

— А зараз перевіримо! Ав-аууууу!

Одна з «хвильок» раптом опинилась зовсім поруч — худючий, трохи згорблений хлопака, на голову вищий за Юрка. Він гучно завив Юрку просто у вухо, й той мимоволі сіпнувся. Діти навколо нього лементували, ніби здичавілі, називали його незрозумілими — а інколи й образливими — словами та скубалися. Хтось схопився за його валізку ще кілька хвилин тому, і більше Юрко її не бачив. Він безпомічно озирнувся на директорські двері, за якими зникла мама, а потім сам собі зауважив: слабкість. Вони не мають бачити його слабкості.

Мама казала, що це нелегко для неї. Що їй доведеться багато через що пройти, щоб дочекатися, коли вони знову зможуть бути разом. Вона не покидає його, лише хоче захистити. Тут, мовляв, у нього принаймні завжди буде їжа та дах над головою. Ще казала, що їй буде дуже важко, але вони зовсім скоро знову будуть разом, переїдуть у новий гарний будиночок — тільки вони двоє, і більше нікого. Треба тільки трохи потерпіти. Отже, він має це пережити — й до того ж, пережити з гідністю. Він — чоловік, а його мати — слабка жінка. Він має бути

дужчим за неї!

Хлопчик звів брови, як бачив у кіно в тих героїв, хто одинаком кидається на армію ворогів, набрав повні груди повітря, озирнувся на того, хто щойно вив, і гнівливо видихнув йому в обличчя:

— Відчепіться!

— Ой, дивіться, кусається! То це новий Вовк!

— Щур також кусається, якщо загнати у кут! — вигукнув хтось із натовпу. — Хтозна, як він поведеться вночі!

Діти розсміялися, хоча новенький і не второпав, чому. Навколо радісно заверещали:

— Щурятко, щурятко!

Між тими, хто волав про «вовків» і «зоряних», раптом почалася сварка, а за якийсь невловимий момент — бійка. Юрко з жахом витріщався на все це. Хлопці у дворі іноді чіплялися один до одного, але зазвичай тільки штовхалися, поки нарешті хтось не відступав. Але що тут коїлося зараз — хлопчик ніяк не міг збагнути. Хтось раптом боляче тицьнув його пальцем у бік. Юрко зойкнув.

— То що скажеш, щурятко?

— Я не щурятко! У мене є ім'я!

Хлопці навколо пирхнули.

— Немає у тебе імені, Новачку.

— Ні, є!

Від юрби відокремився кучерявий юнак із гарною білосніжною усмішкою. Щойно опинившись поруч, він сильно штовхнув Юрка у плече.

— Ні, немає, Новачку, — спокійно повторив він хрипким голосом. Інші хлопці заволали та загиготіли. — Бо ми тобі його ще не давали.

Юрко хитнувся назад і боляче стукнувся потилицею об стіну. З очей бризнули сльози. Якого біса! Він же щойно приїхав! Вони ж нічого про нього не знають! Чого вони причепилися?!

— Мілорде, досить! Не можна питати за правила, не навчивши їх до того! — тонкий дівчачий голос, що долинув зі сходів, тремтів від люті.

Кучерявий — мабуть, це Мілорд і був — чарівливо усміхнувся кудись убік і підняв руки, ніби здаючись, потім обійняв Юрка за плечі, з силою притискаючи до себе.

— Ну, що ти, Іриско! Я нічого й не питаю. Та ми вже майже ліпші

друзі, бачиш? Правда, хлопче?

Юрко так і не розгледів ту, що вступилася за нього, але весь зачервонівся. Його захищає дівчина! А де одна — там і інші, вони ж завжди ходять лише зграйками. Либонь, стоять собі на сходах і витріщаються на те, як над ним знущаються! І ці постійні балачки за якісь тупі імена — та у них тут психлікарня, а не інтернат! Він має сказати про це мамі, вона помилилась, він має її зупинити! Юрко щосили викрутився з міцних обіймів і кинувся до дверей, за якими зникла жінка. Вслід засміялися та заплодували. Він не ризикнув обернутися, щоб поглянути, хто саме. Йому вже достатньо і цього місця, і цих хлопців, і цих пригод! Що б там мама не казала, він готовий пити лише воду і спати на землі, але в місці на кшталт цього ніколи не залишиться!

— Він тут не затримається, — холодно відгукнувся Мілорд, наче почув думки новенького. Хлопчина засунув руки у кишені джинсів і відкинув голову, щоб побачити головні сходи, а тоді звабливо всміхнувся. Дівчата, що зібралися на сходах, усі, як одна, споглядали на нього з осудом. А ні, не всі — пара Змій, як завжди, щось строчили у свої блокнотики, не піднімаючи голів.

— Побіг жалітися матусі, — задоволено завершив Мілорд.

Натовп знову зайшовся гомоном і суперечками. Ніби у відповідь на це з коридору з боку кухні раптом з'явилися три постаті — двійко високих із широчезними плечима чоловіків, які крокували повільним перевальцем, а за ними дріботіла жінка, яка за худої статури ледь дотягувалася маківкою до плечей своїх супутників. У одного з чоловіків у руках була бейсбольна битка. Жінка ступала нечутно, м'які мокасини без підборів гасили звуки кроків. У руках, що завжди щільно тулилися ліктями до тіла, були затиснуті якісь папери.

— А бачили його солодке личко? — продовжував Мілорд, не відводячи погляду від постатей, що наближалися. — Матуся йому все пробачить. Ось побачите, на вечері його не буде. Ходімо, хлопці.

Кілька хлопчаків, простеживши за його поглядом і збагнувши, до чого йде, жваво позникали у коридорах. Трійко персоналу вийшли на світло холу, і завучка обвела суворим поглядом присутніх. Ніхто не ризикнув зустрітися з нею очима, більшість опустили голови. Змії на сходинках зашепотілися. Мілорд, проходячи повз охорону, вловив від

одного з охоронців знайомий солодкавий запах і здивовано глипнув на чоловіка, але нічого не сказав. Стенувши плечима, хлопець ніби сам із собою про щось подумки посперечався і поспіхом піднявся сходами.

— Тут нема чого стовбичити, — гаркнула жінка, роздратовано змахнувши стиснутими у тонких пальцях паперами на дітей, що залишалися в холі. Піднявся невдоволений гамір, але спротиву ніхто не чинив — всі стали розповзатися по своїх кімнатах. Змії, що стояли на сходовому майданчику між першим і другим поверхом, випросталися та засяяли усмішками — вони обожнювали Медузу, цю невисоку владну жіночку, і та у відповідь зазвичай мучила їх менше за інших. Два могутні охоронці — Перший і Другий, як їх звали сьогодні, — завмерли обабіч жінки, ніби статуї.

— Ви теж! — прикрикнула вона, нетерпляче махнувши рукою до Змій. Дівчата розчаровано скривилися і потупотіли нагору, ледь чутно перешіптуючись.

Поступово на першому поверсі не залишилося нікого, окрім трьох дорослих і рудої дівчинки, що, сидячи на сходинках, поспіхом щось записувала звичайнісінькою кульковою ручкою у звичайнісінький зошит — здавалося, вона й не помітила, що відбувається навколо. На її шії поблискував маленький кишеньковий годинник на ланцюжку. Дерев'яні сходи нависали над дівчинкою, купчилися і звивалися, затерті до блиску тисячами доторків і ковзань. Їхній горішній край ховався в холодній темряві — одвічній супутниці старої кам'яної фортеці, що прихистила забутий богами та людьми інтернат.

Медуза вже намірялася щось сказати неслухняному дівчиську, коли з дверей кабінету директора вигулькнув зарюмсаний Новачок, а за ним — так само заплакана — висока худя жінка. Вона щось тихенько прошепотіла дитині та поцілувала його наспіх в обидві щоки, а тоді швидко, майже бігом пройшла повз Медузу до виходу та покинула притулок, навіть не озирнувшись. Услід за ними повільним кроком вийшов із кабінету Чугайстер — високий, кремезний, з важкою ходою та важкою рукою чоловіка, над віком якого у Прихистку досі велися непримиренні суперечки. Його темне волосся, брови та борода були густо прошиті сріблястими нитками сивини, а очі, навпаки, були молоді й іскрилися добротою, коли усміхався. Зараз приводу для усмішки він не мав.

— Що ж, хлопче... — повільно промовив директор, озираючись до Юрка. — Ходімо, покажу тобі кімнату, в якій житимеш перші дні. Пізніше, коли визначимося, в якій будеш групі, — переберешся до їхньої кімнати.

Чоловік поглянув на Медузу, і та, стиснувши губи, нечутно пройшла до його кабінету і зачинила за собою двері. Охоронці, отримавши свій умовний знак, розслабилися та попростували геть.

Юрко мовчав. Увесь світ обернувся проти нього, покинувши в жахливому місці серед жахливих людей. А найгіршим із усього цього було те, що він не був певен, чи мама справді повернеться. Вона обіцяла, що якщо це місце йому не сподобається, вони просто підуть геть і пошукають щось інше. Просто розвернуться і підуть... Проте, що б він не казав у минулі хвилини, як би не молив, вона тільки плакала і запевняла, що все буде добре. Його навіть не слухала. Не чула жодного слова... Просто пішла. Вона пішла. А він залишився.

Здавалося, що хтось вибив із-під ніг підлогу і він ось-ось затнеться й упаде. Але падіння все ніяк не наставало, і Юрка продовжувало хитати у повітрі між обіцянкою найважливішої людини на світі та холодною, безжальною реальністю.

Чугайстер поклав теплу долоню на тендітні дитячі плечі, м'яко поляскав — мовляв, розумію, хлопче, чудово розумію. Легесенько підштовхнувши, повів Юрка до сходів. Той не опирався.

Другий

— Ох, ледь не попалися, — простогнав Перший, утомлено спираючись плечем на віконну раму. Потягнувся до шпінгалета, ледь-ледь відчинив вікно та пожадливо втягнув носом холодне вуличне повітря. Другий не дивився на нього — одразу витягнув пом'яту пачку з кишені, відкрив, витягнув дві цигарки. Одну всунув у зуби, іншу простягнув колезі. Перший узяв запропоноване та поважно кивнув, витягнув запальничку і підпалив.

— Клятий Мілорд відчув запах, точно тобі кажу, — провадив він. — Трясця, щойно Медуза дізнається...

— Ти би менше теревенив у відчинене вікно, то й проблем не було

би, — тихо урвав його Другий. Він відставив битку і розслаблено сперся плечима на холодні кахлі, що вкривали стіну крихітної туалетної кімнати на мансардному поверсі. Місцевий туалет давно не функціонував, а тому і відвідувачів тут не було. Із насолодою втягнувши дим, чоловік замружив очі та затримав подих. Перший в задумі розглядав його, жуячи губами.

— Гадаєш, Мілорд на нас донесе?

— Авжеж. Скоріше за все, зараз уже теревенить із Чугайстром.

— Трясця! — Перший підхопився, роззирнувся знервовано. — Тоді кидай цигарку!

Другий гиготнув і глипнув на товариша:

— Та жартую я. Чого йому на нас доносити? — він зневажливо стелав плечима. — Ні, думаю, ми зможемо домовитись.

— Твої вже мені жартики... — пробурмотів Перший, невдоволено суплячись. — Чекай, домовитись? Із... ну... Він же дитина, блін, які домовленості? — охоронець форкнув.

— Дитина, та не дурень, — стиха промовив Другий. — Маєш зрозуміти... Вони багато лайна в житті зазнали, більше, ніж ми з тобою разом узяті. Просто пам'ятай про це. Тоді зможеш порозумітися з ними.

— Не знаю, чи хочу розумітися з Мілордом, — протягло мовив Перший, знову озиравшись до вікна. Другий спостерігав, як його колега мнеться в пошуку обережних слів, а тоді з розумінням кивнув.

— Хочеш пошукати собі якусь іншу роботу, — він не питав.

— Мені міста бракне, розумієш? — одразу з полегшою забурмотів Перший і побуряковів. — Спілкування бракне, прогулянок, активностей якихось. Я б у музей сходив. Розумієш?

Другий розумів. Відкрутив кран, всунув недопалок під воду. Мовчав, слухаючи, як Перший зітхає за його спиною. Обернувся і раптом всміхнувся:

— Дівчину хочеш.

— Та до чого тут дівчина! — обурився Перший і геть зашарівся. Другий помітив це і загелготів.

— Скажи це, — кинув він поміж сміхом. — Просто скажи вголос!

Перший скинувся:

— Та ну тебе!

— Добре, гаразд, даруй, — промовив Другий, втамовуючи сміх. Ступив крок уперед і легко стиснув плече Першого. — Ховай недопалок, час повертатися до роботи.

Він підхопив битку, відточеним рухом зважив її у руці.

— Чому носишся з цією биткою? — знову подав голос Перший, утрамбувавши недопалки в тріщину за плінтус. — Нащо вона тобі? Я жодного разу не бачив, аби ти нею когось пригрів.

— Вона мені дісталася від батька, — тихо відповів Другий. Перший присвиснув, із повагою глипнув на нього:

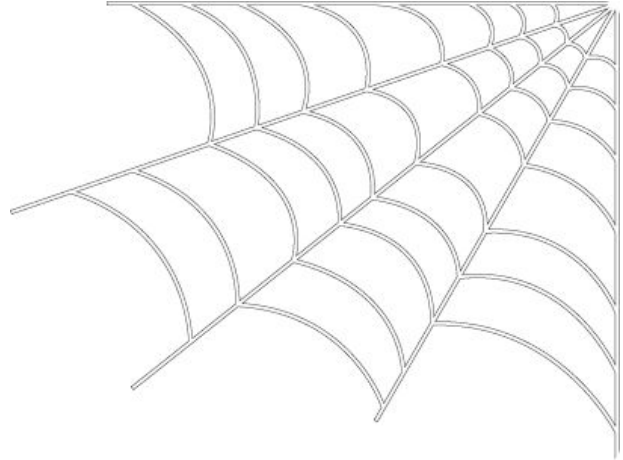
— Ого, правда?

— Ні. Який же ти легковірний!

Він вийшов у коридор, гигочучи на повні груди. Перший розпачливо поплентався вслід.

---

¹Є. Станкович. «Заключні Купала» з фольк-опери «Цвіт папороті».

Розділ II

Білява

— ...Вони з Чугайстром пройшли просто повз, і Новачок мене навіть не помітив. Узагалі наче в іншому світі був — ну, знаєте, очі такі пусті і ледь слину не пускає... Гадаєте, він переживе цю ніч? Дуже сумніваюся... Мілорде, ти мав рацію: він у нас надовго не затримається, хіба що часом помилився — малий досидів аж до ночі!.. Зробимо ставки на те, коли він спробує чкурнути?

Іриска вже кілька хвилин нервово торохкотіла, не стуляючи рота. Мілорд зневажливо посміхнувся до неї:

— Цей «малий» твого віку, між іншим.

Іриска завертіла головою:

— Це не має значення. Я тут давно!

— Зустріньте ви обидва Павучиху — впевнений, однакові купи накладете, — гиготнув Мілорд, примруживши очі.

Іриску заціпило після цих слів. Білява зітхнула, але промовчала.

Вони прокрадалися пільмою і тишею будинку, наче бліді привиди — чотири стрункі постаті різного зросту та зграбності. Мілорд, вищий за усіх і тонкий, що та жердина, йшов легко і нечутно, звично засунувши руки в кишені джинсів. Його біла сорочка дороговказом сяяла у темряві. Вслід за ним тихенько тупотіла Іриска, нервово крутячи в руках зошит. Дівчинка була вдягнута у те саме, що й уранці, хіба що

волосся перехопила тонким чорним обідком. Білява, вбрана у чорну простору сукню, безшумно ступала босими ногами по сходинках. За нею човгав невисокий Джек, що весь час нервово озирався і розтягував у боки низ коричневого светра.

Всі мешканці Прихистку знали, що сьогодні Випробувальна Ніч — окрім того, що тільки-но прибув, і кому ця Ніч була присвячена. А тому ніхто, окрім Новачка, не спав. Десь скрипнуть двері, хтось заголосо реготне, десь нервово зашикають — Джек озирався на кожен звук, а потім самими губами бурмотів собі під носа прокляття. Він очікував, що ось-ось із-за кута визирнуть двійко охоронців, зіпсувавши дуже важливий ритуал, а тому сіпався на кожен звук. Але охоронці не йшли, а кімната, куди відвели Новачка, швидко наближалася і, нарешті, постала дверима перед четвіркою Відповідальних.

— Готові? — прошепотів Мілорд. Усі ствердно кивнули, і хлопець повільно, аби не скрипнули, відчинив двері.

Новачок спав на нижньому поверсі двоярусного ліжка. Решта три спальних місця порожніли й навіть не були застелені. Холод, такий звичний для місцевих дітей, скрутив Новачка калачиком і закутав у ковдру по маківку.

Відповідальні оточили ліжку, вдивляючись у крихітну хлопчачу фігуру, що проступала з-під ковдри, а тоді Білява нахилилась і легенько трусонула Новачка за плече. Він засувався, забурмотів щось, схлипнув. Білява трусонула його знову, дужче. Хлопчик здригнувся, сперся на лікті, тоді взявся терти очі.

— Що таке? — проскімлив він. — Де я, що...

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

BOOK2GO
ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ

КУПИТИ